

kun begrænsede udsnit af værker typisk vil kunne anvendes som citat uden samtykke fra ophavsmanden.

Et mindretal i udvalget finder det ikke hensigtsmæssigt at ændre formuleringen af den gældende citatregel, bl.a. fordi en sådan ændring efter mindretallets opfattelse vil kunne give anledning til usikkerhed og tvivl på området.

Flertallets forslag er blandt høringsinstanserne blevet støttet af bl.a. Dansk Komponistforening, Dansk Journalistforbund, Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere, Samrådet for Ophavsret og KODA, medens Danmarks Radio og Den Danske Forlæggerforening ikke kan tilslutte sig forslaget. IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark samt Advokatrådet har under høringen anmodet Kulturministeriet om i lovmotiverne at tilkendegive, hvor grænserne for bestemmelsens anvendelsesområde bør ligge.

Kulturministeriet er enig i de synspunkter, der er fremført af udvalgets mindretal og finder således ikke, at de afgrænsningsproblemer, der ligger i citatreglen, kan løses ved en ændret formulering af lovbestemmelsen. Ministeriet har herved navnlig lagt vægt på, at citatreglen er en retlig standard, som nødvendigvis må være generelt formuleret, og som under alle omstændigheder kan medføre afgrænsningsproblemer. Den nærmere fastlæggelse af, hvad der kan anses som lovligt citat, bør efter ministeriets opfattelse være overladt til domstolene. Retsudviklingen bør kunne forløbe uforstyrret over en længere årrække, således at domstolene på en smidig måde vil kunne tage hensyn til den tekniske og samfundsmæssige udvikling.

Under de nordiske drøftelser har det vist sig, at der ikke i de andre nordiske lande er planer om at ændre ordlyden af citatreglen.

På denne baggrund finder Kulturministeriet, at det vil være uhensigtsmæssigt gennem en ændring af bestemmelsens ordlyd eller i form af nye lovmotiver at gribe ind i den løbende retsudvikling på området. I overensstemmelse hermed stilles der ikke forslag om ændringer i citatreglen.

Forslaget til § 22 omfatter ethvert offentliggjort værk. For kunstværker og værker af beskrivende art, dvs. kort og tegninger mv., jf. § 1, stk. 2, har bestemmelsen i almindelighed ikke praktisk betydning, da sådanne værker ikke kan citeres i form af gengivelse af uddrag af værkerne. Bestemmelsen om »kunstcitat« i lovforslagets § 23, stk. 1, giver imidlertid mulighed for gengivelse af disse værker i et nærmere bestemt omfang.

I betænkning nr. 1063/1986 og betænkning nr. 1197/1990 har Ophavsretsudvalget udførligt drøftet spørgsmålet om »citat« af enkeltbilleder fra film, herunder tv-udsendelser. Som eksempel nævnes affotografering af et enkeltbillede fra tv-skærmen med henblik på gengivelse i et dagblad i forbindelse med omtale af den begivenhed, der var genstand for den pågældende tv-udsendelse.

Den almindelige citatregel i lovforslagets § 22 finder anvendelse på gengivelse af uddrag af film i form af levende billeder, eksempelvis når klip fra en spillefilm vises i tv. Et andet spørgsmål er, om også enkeltbilleder (stillbilleder) fra film kan citeres med hjemmel i lovforslagets § 22. Der har i Ophavsretsudvalget været delte meninger om dette spørgsmål.

Ud fra den betragtning, at udnyttelsen af enkeltbilleder fra en film svarer til den normale udnyttelse af fotografier, finder Kulturministeriet, at en anvendelse af den generelle citatregel på enkeltbilleder i realiteten ville gøre den ophavsretlige beskyttelse af enkeltbilleder illusorisk. Som ved kunstværker og værker af beskrivende art efter § 1, stk. 2, ville et sådant standpunkt stemme dårligt overens med den almindeligt accepterede forudsætning om, at citatreglen kun giver adgang til at gengive uddrag af værker.

Kulturministeriet må på denne baggrund være af den opfattelse, at enkeltbilleder fra film og andre fotografier ikke bør kunne citeres med hjemmel i forslaget til § 22 om citatret.

Til § 23

Til stk. 1

Efter den gældende lovs § 14, stk. 2, er det tilladt, med de samme begrænsninger som i den almindelige citatregel, i kritiske og videnskabelige eller alment oplysende fremstillinger i tilslutning til teksten at gengive offentliggjorte kunstværker og værker som de i § 1, stk. 2, angivne, dvs. kort, tegninger samt andre værker af beskrivende art. Efter lovens § 14, stk. 2, 2. pkt., har ophavsmanden krav på vederlag, hvis to eller flere af hans værker gengives i en alment oplysende fremstilling.

Forslaget til stk. 1 om såkaldt kunstcitat medfører, at alment oplysende fremstillinger udgår af bestemmelsen. Herudover foreslås bestemmelsen omstruktureret, bl.a. således at citatbetingelserne om »god skik« og »det omfang, som betinges af formålet« indgår i lovteksten.

Et flertal i Ophavsretsudvalget har i betænkning nr. 1197/1990 foreslået, at den gældende tvangslicens i ophavsretslovens § 14, stk. 2, 2. pkt., udvides til også at gælde, såfremt blot ét værk af den samme